

УДК 378.147

Н. М. САБАНСЬКА,

*старший викладач кафедри німецької та другої іноземної мови
Національної академії Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький*

І. Ф. ІСАЄВА,

*старший викладач кафедри німецької та другої іноземної мови
Національної академії Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький*

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ АУДИТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ З МЕТОЮ НАВЧАННЯ ПЕРЕКЛАДУ НА СЛУХ

Статтю присвячено висвітленню проблеми формування аудитивної компетенції як важливої складової комплексу навичок, необхідних для здійснення перекладу. Автори зосереджують увагу на особливостях процесу сприймання, а також труднощах розуміння автентичного тексту на слух, розглядають аудитивні вправи для розвитку навичок перекладу та основні принципи, які висуваються до побудови системи таких вправ.

Ключові слова: *аудитивна компетенція, аудіювання, слухова реценція, переклад на слух.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Курс України на перехід до ринкових відносин та інтеграцію її в Європейську спільноту, зростаюча роль України в гуманітарних та миротворчих місіях ООН, різноманітні програми культурних та освітніх обмінів, значне розширення ділових контактів викликали великий попит на професійних перекладачів.

Усе більше випускників мовних факультетів працюють як перекладачі різного профілю в державних та приватних закладах, громадських організаціях, а також на посадах, близьких до перекладацької діяльності (гід,

референт, бібліограф, редактор тощо). Учителі шкіл та викладачі інших навчальних закладів повинні прищеплювати учням та студентам бодай елементарні навички перекладу, тому що у професійній діяльності фактично будь-якого члена нашого суспільства двомовність неминуче тягне за собою ті чи інші мовно-посередницькі, тобто перекладацькі функції. Тому й надалі не втрачає своєї актуальності проблема навчання перекладу, пошуку нових форм і методів, раціонального поєднання загальних і спеціальних дисциплін, навчання та практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Проблеми підготовки перекладачів та навчання перекладу висвітлювали у своїх працях такі відомі дослідники та перекладачі-практики, як Міньяр-Белоручев Р. К., Латишев Л. К., Кашпер А. І., Комісаров В. Н., Рецкер Я. І., Проніна Р. Ф., Вульферт І. І., Стрелковський Г. М., Таланова Ж. П., Карабан В. І., Черноватий Л. М., Шевченко І. С., Пасинок В. Г. та ін. Але більшість досліджень перекладознавців присвячені проблемам письмового перекладу й зовсім мало уваги приділялось усному перекладу та усному перекладу на слух окрема.

Методика проведення занять з усного перекладу має суттєві відмінності від методики проведення занять з письмового перекладу. Основні зусилля спрямовані на вироблення та автоматизацію комплексу навичок: аудіювання, запам'ятовування, переключення з однієї мови на іншу та мовленнєве оформлення перекладу. Формування аудитивної компетенції власне не є специфічним завданням викладання перекладу. Однак у викладанні перекладу навичка аудіювання модифікується, включаючись у вищезазначений комплекс.

Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності теж було предметом досліджень багатьох науковців і методистів: Бухбіндера В. А., Штраусса В., Бориско Н. Ф., Біма І. Л., Ніколаєвої С. Ю., Пассова Є. І., Красноперої Т. В., Гапонової С. В. та ін. Проте навчання аудіювання для розвитку навичок перекладу на слух залишається одним із тих питань, яке досі залишається недостатньо дослідженим.

Під час перекладу загострюється комунікативно-змістова спрямованість аудіювання: для перекладача мовлення, що сприймається на слух, це не просто відрізок тексту, що звучить, а повідомлення, що містить реальну інформацію, яка передається від однієї особи до іншої з певною метою.

Метою статті є висвітлення проблеми формування аудитивної компетенції, як важливої складової комплексу навичок, необхідних для здійснення перекладу на слух.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професія усного перекладача передбачає професійну діяльність виключно в слуховому середовищі. Це – сприйняття повідомлення (тексту), яке звучить, та творення (побудова / продуціювання) усного повідомлення (тексту). Мабуть, усний переклад – єдина царина, де одна базова навичка реалізується в активній та пасивній формах, якщо згадати традиційну класифікацію навичок, і де вона виступає багатогранною єдністю, яка є водночас і джерелом надходження інформації, й інструментом та способом для отримання інформації та її обробки, і як результат подачі нової інформації, яку отримуватимуть в аудіовигляді, і де вона реалізується як соціальна та психологічна діяльність.

Під час підготовки кваліфікованого усного перекладача паритетна комбінація в оволодінні читанням, говорінням, письмом й аудіюванням приречена до зміни у бік аудіювання. На користь цього говорить і те, що сприйняття усного повідомлення навіть рідною мовою не завжди відбувається повним обсягом.

Сприйняття мовлення на слух супроводжується подоланням труднощів, викликаних переважно трьома факторами: індивідуально-психологічними особливостями слухача, мовними особливостями мовленнєвого повідомлення, умовами сприйняття.

Отже, успішність аудіювання залежить перш за все від самого слухача, тобто від його індивідуально-психологічних особливостей: рівня розвитку у нього мовленнєвого слуху, пам'яті, наявності уваги та інтересу, загальних інтелектуальних передумов, фактичних знань, знань та вмінь у рідній мові, іншомовних знань, навичок та вмінь, мотивації тощо [9]. Значну роль відіграють такі індивідуальні особливості студента / курсанта, як кмітливність, уміння слухати і швидко реагувати на сигнали усної мовленнєвої комунікації (паузи, логічні наголоси, риторичні запитання, фрази зв'язку тощо), уміння переключатися з однієї розумової операції на іншу, швидко схоплювати тему повідомлення, співвідносити її з широким контекстом.

Фонетичні труднощі розмовного мовлення вважаються основними труднощами аудіювання. Це, зокрема, стосується початкового ступеня навчання. Основними фонетичними труднощами аудіювання є труднощі,

пов'язані з інтонацією, логічним наголосом, темпом мовлення та індивідуальними особливостями мовлення людини, що продукує іншомовне повідомлення. Складною для сприймання є логічна інтонація, яка членує фрази на закінчені смислові відрізки, служить для виділення основної думки і визначає комунікативний тип фрази. Велике значення для адекватного розуміння має логічний наголос: він несе основне смислове навантаження. Нерозвиненість фонематичного слуху, відсутність адекватних вимовних навичок, недостатня сформованість акустико-артикуляційних образів відволікають увагу слухача на мовну форму повідомлення, у результаті чого не розпізнаються значення слів і синтагм як одиниць сприймання.

Лексичні труднощі виникають не лише при кількісному збільшенні словникового матеріалу і його різноманітності (що характерно для старшого ступеня навчання), але й при вживанні слів у переносному значенні, наявності слів, які не несуть великого інформаційного навантаження, вживанні аморфних, невмотивованих слів і фразеологічних зворотів.

Граматичні труднощі пов'язані як із синтаксисом, так і з морфологією. Труднощі аналітико-синтетичної діяльності, яка є основою сприймання інформації, збільшуються пропорційно довжині мовленнєвого повідомлення і складності синтаксичних структур у ньому. Деякі граматичні труднощі зумовлені наявністю аналітичних форм, відсутніх в рідній мові. Труднощі спричиняє граматична омонімія, особливо в службових словах.

Умови сприйняття аудіотексту теж відіграють значну роль у процесі аудіювання. Дослідження аудіювання як виду мовленнєвої діяльності під час реальної комунікації виявляє ще два не менш важливих психофізіологічних процеси – селекціонування корисного звукового сигналу й адаптації, розвитком яких необхідно також займатися в процесі навчання. Ці механізми дозволяють справитися зі значною кількістю проблем аудіювання, пов'язаних з умовами комунікації. Не дарма сучасні відео- та аудіокурси для розвитку навичок усного мовлення включають діалоги у реальній ситуації, коли в аудіозаписі присутній шум транспорту чи стороннє мовлення [3, ст. 109].

Об'єктивно заданий темп мовленнєвого повідомлення визначає швидкість і точність розуміння на слух, а також ефективність запам'ятовування. Загальний темп мовлення складається з двох величин – кількості слів за хвилину та кількості мовленнєвих пауз. Вимір за цими двома параметрами показує, що різниця між мінімальним та максимальним темпом досить велика. Вона залежить від багатьох факторів: типу і виду

тексту (монолог, діалог; опис, розповідь, повідомлення; прозовий чи віршований); важливості інформації (більш важлива інформація подається повільніше, менш важлива – швидше); специфіки лексико-граматичної системи конкретної мови (у німецькій мові буква несе меншу кількість інформації, і слова в ній мають в середньому 6–17 букв). Середній темп мовлення німецькою мовою становить 110–130 слів за хвилину [5, с. 126].

У процесі навчання аудіювання темп мовлення, що сприймається, не повинен перевищувати темпу внутрішнього мовлення слухача. Отже перший можна збільшити, лише прискорюючи останній.

Сприйняття мовлення на слух починається з виділення смислових орієнтирів. Для цього використовуються не тільки фактори, що складають інформацію тексту, але й вставні слова, повтори, риторичні запитання тощо. Суттєво допомагають в розумінні мовленнєві штампи, широко вживані в розмовній мові. Такі засоби швидко інтегруються і поліпшують здогадку і вірогідне прогнозування.

Контактне мовлення (діалогічне та монологічне) відбувається в конкретній ситуації, яка сприяє вірогідному прогнозуванню і збільшує можливості асоціативних зв'язків за рахунок позамовних елементів мовлення. При безпосередньому спілкуванні аудіювання полегшується позамовними засобами, зазначеними вище. Це говорить про необхідність на початкових етапах навчання якомога ширше користуватися допомогою і зорових, і рухових відчуттів.

У методичній літературі (Бухбіндер В. А., Бориско Н. Ф., Бім І. Л., Гапонова С. В., Краснопера Т. В., Ніколаєва С. Ю., Пассов Є. І.) прослідковуються два основні шляхи навчання аудіювання. Перший шлях пропонує навчання аудіювання в процесі виконання спеціальних вправ, тобто аудіювання виступає як мета навчання, отже цим шляхом аудіювання варто навчати як виду мовної діяльності. Прихильники ж другого шляху вказують на необхідність поєднання вправ в аудіюванні з елементами говоріння, читання та письма, перекладу – тобто аудіювання тут виступає як засіб навчання інших видів мовної діяльності. Для цього передбачаються неспеціальні вправи. Багато сучасних методистів поєднують ці два шляхи. Вони пропонують навчати аудіювання як мети, а потім як засобу, і тому вважають, що система вправ для навчання аудіювання повинна містити в собі як спеціальні, так і неспеціальні мовні вправи.

Керуючись психологічними особливостями процесу сприйняття, а також труднощами розуміння автентичного тексту, Параєва Н. Б. сфор-

мулювала такі принципи побудови системи вправ, спрямованих на розвиток аудитивних умінь:

- 1) система вправ повинна бути спрямована на досягнення кінцевих / проміжних цілей;
- 2) система вправ повинна бути спрямована на подолання психологічних і лінгвістичних труднощів мовлення, що сприймається на слух;
- 3) система вправ повинна забезпечувати розвиток умінь, спрямованих на вдосконалення рецептивних мовленнєвих механізмів аудіювання;
- 4) урахувати специфіку структурної організації аудіювання як виду мовленнєвої діяльності;
- 5) містити вправи для передтекстової, притекстової та післятекстової роботи;
- 6) являти собою раціонально організовану послідовність вправ;
- 7) забезпечувати розуміння автентичного тексту як на рівні значення, так і на рівні змісту.

Короточасність і неповторюваність слухової рецепції висувають особливу вимогу до пам'яті перекладача. Ця вимога зростає при необхідності перекладати великі відрізки тексту. Тому методика навчання перекладу на слух не може не враховувати низку особливостей такого складного психічного процесу, як пам'ять. Окрім цього, важливо виховувати такі якості пам'яті, як швидкість запам'ятовування і точність, що визначається безпосередньо характером роботи перекладача [4, с. 24].

Усний переклад передбачає швидке та продуктивне переключення з однієї мовної системи на іншу. Але ті зусилля, що витрачаються на переключення, ускладнюють формування інших перекладацьких навичок, наприклад, здатності до запам'ятовування. Проте перекладачу вони потрібні в комплексі. Тому доцільно спочатку виробляти окремі навички без переключення (тренування однією мовою), а вже потім – з переключенням. Порядок використання прийомів мнемотехніки: спочатку тренувати запам'ятовування інформації рідною мовою, потім – іноземною, і лише після цього при запам'ятовуванні переключатися на іноземну мову [1, с. 62].

І. С. Алексеева вважає, що мнемотехніка дозволяє розвинути якісну і позиційну пам'ять, тобто запам'ятовування великого обсягу інформації та порядок слідування одиниць інформації. Основою є позаконтекстні вправи:

вправа “Слова”. Студентам / курсантам зачитується низка слів, які вони повинні повторити. Спочатку це 3–4 слова однієї тематики. У подальшому не тільки збільшується кількість слів лексичного ряду, але й час від часу вноситься слово іншої тематики. Усний переклад містить, як правило, семантично близькі компоненти, проте в реальній роботі перекладач повинен бути готовий до появи абсолютно несподіваної в певному контексті інформації;

вправа “Топоніми”. На початку навчання в таких вправах необхідно проводити чітку межу між топонімами відомими та невідомими, а також між лінгвокраїнознавчо зорієнтованими (для пари мов німецька – українська це топоніми України, Німеччини, Австрії, Швейцарії) та екзотичними (такі, що походять з невідомих перекладачу мов). Починати тренування необхідно зі знайомих студентам топонімів. Кількість слів у ряду навіть на початку тренування може складати 5–6 слів, оскільки знайомі топоніми, так само як і власні назви, запам’ятовуються легко, тому що мають однозначну співвіднесеність з дійсністю. Далі за складністю йдуть незнайомі топоніми рідною мовою, потім іноземною. Гарним матеріалом на цьому етапі може бути мікротопоніміка міст: маршрути автобусів, метро тощо. При здійсненні перекладу тренується так звана перекладацька транскрипція, тобто вміння вимовляти іноземні назви згідно з усіма правилами вимови в німецькій / українській мовах. І, нарешті, найскладнішим етапом є тренування перекладу лексичних рядів, побудованих на екзотичній топоніміці. Навик копіювання абсолютно незнайомих словосполучень потрібно починати виробляти з 1–2 одиниць.

Крім того, як показує практика, додаткових труднощів перекладачу завжди завдає переключення з літерного на цифрове кодування, що може знизити якість роботи навіть досвідченого перекладача. Отже, у студентів потрібно виробляти надійність сприйняття цифрової інформації: якість і швидкість. Необхідним є не тільки навик запам’ятовування цифрової інформації як такої, але й навик стабільного запам’ятовування чисел у вербальному оточенні. На початковому етапі засвоюється навик запам’ятовування великого обсягу цифрової інформації без контексту, потім – у контексті, після цього – у супроводі інших ускладнюючих компонентів: особистих імен, географічних назв, реалій-мір тощо [1, с. 65]:

вправа “Ряди чисел”. Студентам / курсантам зачитується ряд чисел (на початку 3–4 одно-, дво- та трискладових числівника). Вправи на числа дуже втомлюють, оскільки є абсолютно безасоціативними, тому їм по-

трібно приділяти не багато часу (5–10 хвилин) на початку заняття. Вправу можна ускладнювати, збільшуючи кількість числівників у ряду, або доповнюючи числівник іменником;

вправа “Реалії-гроші, реалії-міри”. З одного боку це зручний матеріал для розвитку пам’яті, з іншого – знання назв грошових одиниць та мір, знання їх співвідношення стане перекладачу в нагоді. Починати тренування можна з простого перерахування рядів реалій. У подальшому завдання можна ускладнювати: вправи на багатозначні реалії (наприклад, викладач називає грошову реалію, а студенти / курсанти перераховують країни, в яких вона знаходиться в обігу); вправи на запам’ятовування ускладненого ряду (числівник з грошовою одиницею, числівник з одиницею міри).

Однією з умов досягнення безпосереднього розуміння мови, що сприймається на слух, є постійне та систематичне тренування органів відчуттів і, особливо, слухових відчуттів. Спеціально для вирішення цієї задачі в курсі підготовки перекладачів Р. К. Міньяр-Белоручев пропонує такий порядок введення тренувальних вправ у порядку зростання труднощів:

переклад-диктування (тренує слухову та змістову пам’ять): студенти / курсанти вчать не просто механічно утримувати в пам’яті 20–30 іноземних слів у певному порядку, вони вчать запам’ятовувати зміст фрази. Окрім цього, оскільки переклад оформлюється письмово, ця вправа закладає підґрунтя грамотного оформлення перекладу взагалі. Відсутність тексту оригіналу перед очима та опора при запам’ятовуванні на змістову пам’ять дозволяє студентам / курсантам легше та швидше відходити від іноземного синтаксису та уникати дослівного перекладу – поширеної помилки, особливо в тих, хто починає вивчати перекладацьку справу;

переклад з повторами з успіхом використовується саме на початковому етапі. Сутність вправи полягає в тому, що студенти / курсанти вчать виконувати переклад на слух в групі: переклад тексту здійснюється за реченням, кожен студент / курсант може запропонувати свій варіант перекладу, або внести свої правки в переклад товаришів по групі – лише досконало виконаний переклад речення береться за основу. Тоді студент / курсант, на якого вказує викладач, повторює цей варіант і аналогічна робота проводиться з черговим реченням, проте студент / курсант, на якого вказує викладач, повторює не лише останнє речення, а всі, перекладені до цього моменту, речення. Необхідність уважно слухати переклад і повтор своїх однокласників не лише тренує слухові відчуття студентів / курсан-

тів, але й примушує всю групу активно працювати. Висока частотність повторень фраз іноземною мовою фіксує правильні варіанти в пам'яті слухачів. На думку Р. К. Мін'яра-Белоручева, прив'язаність до одного, схваленого викладачем, варіанта перекладу закладає основи грамотного перекладу на слух;

абзацно-фразовий переклад варто починати на знайомому лексичному матеріалі, оскільки без розуміння не можна говорити про запам'ятовування. Доцільно поступово вводити в текст незнайомі слова, про зміст яких можна здогадатися з контексту. Це розвиває у студентів / курсантів здатність розуміти / вгадувати незнайоме слово в контексті та оформлювати переклад тексту. Кмітливість, уміння швидко вирішувати мовні завдання, в яких не останню роль відіграє елемент здогадки, базуються на знаннях та досвіді;

переклад на слух з нотатками з рідної мови фактично відтворює в навчальних умовах вид роботи, яка зустрічається в практиці перекладача – під час роботи з делегаціями на конференціях, де не організовано синхронний переклад. Відтворення оригіналу засобами другої мови на основі здійснених нотаток не може відбуватися без переключення мислення зі сфери однієї мови в іншу: нотатки рідною мовою переходять в усне оформлення іноземною мовою. Таким чином відбувається пошук і створення шляхів переключення в мисленні – відпрацювання найважливішої перекладацької навички;

переклад на слух з нотатками з іноземної мови сприяє розвитку розуміння. Оскільки студенти / курсанти під час прослуховування тексту іноземною мовою повинні робити нотатки, то вони позбавлені можливості спостерігати за обличчям викладача, його мімікою, що, безперечно, ускладнює завдання. У таких вправах студенти / курсанти значно меншу допомогу надають своїм слуховим відчуттям; зоровими – так тренується розуміння іноземного тексту та йде підготовка до їх роботи в лінгафонному кабінеті;

письмовий переклад звукозапису завдає студентам / курсантам додаткових труднощів: через особливості звучання голосу у звукозапису, через перенесення усієї тяжкості сприйняття на слух, через зіткнення з національними та індивідуальними особливостями говоріння, що притаманні кожному промовцю. У зв'язку із письмовим оформленням перекладу особливого значення набуває поглиблена робота над словом, підвищена

вимогливість викладача до стилістичних особливостей роботи студентів / курсантів, боротьба з лексичними буквалізмами.

Ми вважаємо, що запропонована послідовність вправ є логічною та системною, вправи поступово розвивають слухову та змістову пам'ять студентів / курсантів, необхідні навички перекладу на слух.

Проведене нами дослідження дозволяє зробити **висновок**, що хоча навчання аудіювання не є специфічним завданням навчання перекладу, у викладанні перекладу цей навик модифікується та включається у загальний комплекс перекладацьких навичок. Сприйняття зв'язного мовлення супроводжується складною розумовою діяльністю й протікає в особливих умовах, що потребує постійного тренування та розвитку. Досвід показує, що студенти / курсанти, які вже без особливих труднощів працюють зі складною літературою іноземною мовою, починають зазнавати труднощів, стикаючись з усним мовленням іноземною мовою. При створенні комплексу вправ з формування аудитивної компетенції під час навчання перекладу на слух необхідно враховувати психологічні особливості процесу сприймання, а також труднощі розуміння автентичного тексту. Матеріали, які використовуються при навчанні перекладу на слух, повинні бути автентичними, викликати зацікавленість у студентів / курсантів і тим самим сприяти виникненню невимушеної уваги. Широко повинні використовуватись актуальні матеріали телебачення, радіо преси та Інтернету. Під час підбору матеріалів необхідно брати до уваги принцип доступності: тексти для перекладу повинні містити менше незнайомих елементів, ніж тексти, що пропонуються для зорових видів перекладу.

Перспективами подальших пошуків у цьому напрямі дослідження є розробка комплексу вправ для розвитку у студентів / курсантів навичок аудіювання, необхідних для виконання усного перекладу на слух.

Список використаної літератури

1. Алексеева И. С. Профессиональный тренинг переводчика : учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей / И. С. Алексеева. – СПб. : Издательство “Союз”, 2001. – 288 с.
2. Карабан В. І. Концепція комплексу вправ, орієнтованих на перекладацьку підготовку, у підручниках з іноземної мови для студентів старших курсів інститутів та факультетів іноземних мов / В. І. Карабан // Мовні і концептуальні картини світу. – К. : КНУ, 2001. – С. 140–143.

3. Краснопера Т. В. Удосконалення навичок аудіювання як складова ефективного навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах / Т. В. Краснопера // Шляхи підвищення ефективності навчання іноземної мови у вищому навчальному закладі : матеріали міжвузівської науково-теоретичної конференції. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2006. – С. 109.

4. Миньяр-Белоручев Р. К. Общая теория перевода и устный перевод / Р. К. Миньяр-Белоручев. – М., 1980. – 248 с.

5. Николаева С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник. – Вид. 2-е, випр. і перероб. / кол. авторів під керівн. С. Ю. Николаевой. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.

6. Панова Л. С. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. – К. : Академія, 2010. – 328 с.

7. Параева Н. Б. Система упражнених для обучения аудированию текстов на немецком языке / Н. Б. Параева // Обучение иностранным языкам в школе и вузе : методическое пособие. – СПб. : Каро, 2001. – С. 60–74.

8. Рудницька Т. Г. Сучасні проблеми фахової підготовки перекладачів у вищих навчальних закладах / Рудницька Т. Г., Мельник Н. А. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Rudnytska_Melnik.php

9. Черноватий Л. Шляхи оптимізації підготовки перекладачів в Україні / Л. Черноватий, Т. Ганічева // Філологічні студії : науковий часопис. – 2002. – № 2. – С. 198–207.

Рецензент – кандидат педагогічних наук, доцент Лопатка В. Д.

Стаття надійшла до редакції 07.02.2013.

Сабанская Н. Н., Исаева И. Ф. К проблеме формирования иноязычной аудитивной компетенции с целью обучения переводу на слух

Статью посвящено освещению проблемы формирования аудитивной компетенции как составляющей комплекса навыков, необходимых для осуществления перевода. Авторы концентрируют внимание на особенностях процесса восприятия, а также на трудностях понимания аутентичного текста на слух, рассматривают аудитивные упражнения для развития навыков перевода и основные принципы, которые выдвигаются к построению системы таких упражнений.

Ключевые слова: аудитивная компетенция, аудирование, слуховая рецепция, перевод на слух.

Sabanska N. M., Isaeva I. F. On the problem of formation of foreign language auditory competence with the purpose of interpretation training

The article describes the problem of formation of auditory competence as an important component of the complex of skills necessary for the translation. The authors focus on the specifications of the perception process, and difficulties of the authentic text auditory understanding, auditory exercises for development of interpretation skills and basic principles necessary for building of the system of exercises.

Keywords: *auditory competence, listening comprehension, auditory reception, interpretation.*